

instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) M. Ciugureanu, G. Dașchevici, Ș. Niță

DECIZIE

19 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de recurentul societatea cu răspundere limitată „Autofraht Trans”,

în pricina civilă la cererea înaintată de societatea cu răspundere limitată ”Forum Tir” împotriva Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Asociația Internațională Transportatorilor Auto din Moldova privind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2016, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă societatea cu răspundere limitată „Autofraht Trans”,

c o n s t a ț ă:

La 01 septembrie 2014, societatea cu răspundere limitată ”Forum Tir” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției solicitînd anularea Deciziei Ministerului Justiției a Republicii Moldova nr.156 din 03 iulie 2014 cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale, modificarea conducătorului Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014,

- anularea Deciziei Ministerului Justiției nr. 113 din 03 iulie 2014 cu privire la înregistrarea în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale modificările la statutul Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova în baza procesului-verbal din 30 iunie 2014.

În cadrul examinării cauzei în fond, la 05 septembrie 2014 Asociația Internațională Transportatorilor Auto din Moldova a înaintat cererea privind atragerea sa în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 11 septembrie 2014 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Asociația Internațională Transportatorilor Auto din Moldova

La 08 decembrie 2015, societatea cu răspundere limitată „Autofraht Trans” a solicitat atragerea sa în proces în calitate de copârț.

Prin încheierea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2016, cererea cu privire la atragerea în proces în calitate de copârît a societății cu răspundere limitată "Autofraht Trans", în cadrul examinării cauzei civile pornite la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată "Forum Tir" împotriva Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Invocînd ilegalitatea încheieri, societatea cu răspundere limitată "Autofraht Trans" a declarat recurs solicitînd casarea încheierii recurate și soluționarea prin decizie a problemei în fond cu emiterea unei încheieri prin care societatea cu răspundere limitată "Autofraht Trans" să fie atras în proces în calitate de copârît.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016, a fost respins recursul declarat de societatea cu răspundere limitată "Autofraht Trans" și s-a menținut încheierea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2016.

La 06 iulie 2016 societatea cu răspundere limitată "Autofraht Trans" a înaintat cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016, solicitînd casarea deciziei și rejudecarea cauzei în ordine de recurs, cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de recurs să fie admisă, invocînd prevederile art. 449 lit. b) Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2016 s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de societatea cu răspundere limitată "Autofraht Trans".

La 08 septembrie 2016 societatea cu răspundere limitată "Autofraht Trans" a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2016, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate ca ilegală și emiterea unei decizii de admitere a cererii de revizuire.

Menționează că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procesual, ce a dus la încălcarea drepturilor fundamentale ale revizuentului.

Soluția de respingere a cererii de revizuire ca inadmisibilă denotă faptul că instanța nu a examinat efectiv toate motivele invocate în cererea de revizuire, limitîndu-se doar asupra faptului că nu au fost prezentate dovezi pertinente sau circumstanțe, fapte esențiale ale pricinii care au devenit cunoscute anterior și care a nu au putut fi cunoscute în timpul judecării anterioare a pricinii.

Menționează că acest fapt nu satisface exigențele unei hotărîri în sensul art.6 al Convenției CtEDO, care obligă instanța de judecată să supună unui examen efectiv argumentele părților și să motiveze hotărîrea adoptată.

Cu referire la termenul de declarare a recursului instanța constată că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 25 iulie 2016.

Potrivit scrisorii de comunicare a Curții de Apel Chișinău nr.7604 încheierea a fost expediată în adresa părților la 03 august 2016, însă la materialele dosarului nu există dovada legală de recepționare a încheierii instanței de apel, astfel instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 08 septembrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin.3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele dosarului, încheierea recurată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii în instanța de apel pentru examinarea cererii de revizuire în alt complet de judecată din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că societatea cu răspundere limitată ”Autofraht Trans” a depus cerere de revizuire asupra încheierii Curții de Apel Chișinău la 06 iulie 2016.

Pentru examinarea cererii de revizuire, Curtea de Apel Chișinău a înștiințat prin citație participanții la proces despre examinarea cererii de revizuire pentru 25 iulie 2016. Totodată indicând în citație că cererea de revizuire se examinează în lipsa părților (f.d.172).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că la examinarea cererii de revizuire instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

Potrivit art. 452 alin. (1) Codul de procedură civilă instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. (2) Dezbaterile sînt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază. (3) Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Potrivit art. 273 Codul de procedură civilă pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței (audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

Așadar, reieșind din sensul normelor citate la examinarea cererii de revizuire instanța de apel a încălcat normele procedurale prin examinarea cererii de revizuire în lipsa părților. Or, potrivit conținutului încheierii instanța indică că a examinat cererea de revizuire în ședință publică, totodată participanții la proces nu s-au prezentat, fiind citați legal, nu au motivat absența sa, precum și nu au solicitat amînare examinării cauzei, *însă la materialele dosarului lipsește procesul verbal al ședinței de judecată.*

Drept urmare, instanța de recurs reține că, lipsa la materialele dosarului a procesului-verbal al ședinței de judecată din 25 iulie 2016, este o încălcare a normelor de drept procedural.

Astfel, Colegiul remarcă că procesul-verbal al ședinței de judecată este un act procesual de o deosebită importanță, asigurând posibilitatea verificării temeiniciei și legalității actului de dispoziție. În lipsa procesului verbal este imposibilă efectuarea controlului judiciar cu privire la componența instanței, prezența părților, conținutul apărării părților în drept și în fapt, respectarea altor norme procesuale.

În același timp, procesul-verbal reprezintă un act complet, care formează o unitate indisolubilă, necesitînd respectarea integrității acestuia și anume să fie

întocmit corect, clar și în corespundere cu consecutivitatea în care au decurs etapele procesului.

Dat fiind faptul că la materialele dosarului lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată din 25 iulie 2016, lipsește ședința de judecată în cadrul căreia a și fost adoptat actul de dispoziție contestat.

Colegiul remarcă că, posibilitatea examinării cererilor de revizuire în lipsa participanților la proces și fără întocmirea procesului verbal, este specifică doar Curții Supreme de Justiție, care nu are atribuțiile conferite prin lege instanțelor investite cu judecare fondului.

Astfel că, instanța de apel ca instanță de recurs nu este investită cu dreptul de a judeca pricina de revizuire în ordine de revizuire, în lipsa participanților la proces.

În conformitate cu art. 432 alin.(3) lit. e) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 432 alin. (5) Codul de procedură civilă, temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Prin urmare, emiterea unui act de procedură cu nerespectarea procedurii, atrage casarea acestuia.

De asemenea, o altă încălcarea de procedură admisă de instanță de judecată este aceea că la emiterea încheierii instanța nu a ținut cont de prevederile art. 270 lit.b) Codul de procedură civilă, care statuează că în cuprinsul încheierii trebuie să fie indicat denumirea emitentului, numele membrilor completului de judecată și al grefierului.

Astfel, în cazul în care instanța a pronunțat încheierea în ședință publică în cuprinsul acestei obligatoriu trebuie să fie indicat numele grefierului, însă în cuprinsul încheierii emisă la 25 iulie 2016 lipsește numele grefierului.

Instanța de recurs menționează că, dreptul la o instanță presupune, în primul rând, dreptul persoanei de a sesiza instanța respectivă. Dreptul la o instanță implică dreptul justițiabilului de a obține pronunțarea unei soluții, în urma examinării cauzei sale, de către instanța sesizată.

Dreptul la o instanță nu are caracter absolut, fiind compatibil cu limitări legale, însă numai în măsura în care acestea nu ating dreptul în însăși substanța sa. O limitare a dreptului de a sesiza instanța ar fi în concordanță cu dispozițiile art. 6 parag.1 din Convenție dacă urmărește un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim și previzibil, de către o instanță independentă, imparțială și stabilită de lege, instanța fiind datoare, în acest scop, să dispună toate măsurile permise de lege și să asigure desfășurarea cu celeritate a judecării.

În conformitate cu art. 26 alin. (1) Codul de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ remarcă că soluția emisă de instanța de apel a încălcat principiul contradictorialității, care guvernează procesul civil, principiu care presupune că toate elementele procesului trebuie supuse

dezbaterii și discuției părților, pentru ca fiecare parte să aibă posibilitatea de a se exprima cu privire la orice element care ar avea legătură cu pretenția dedusă judecării.

Prin urmare, părțile au fost lipsite de posibilitatea exprimării opiniei asupra admisibilității revizuirii și asupra faptelor pe care se întemeiază cererea de revizuire și a creat o incertitudine în vederea respectării drepturilor participanților la proces.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, de a examina cererea de revizuire cu respectarea tuturor procedurilor de rigoare, de a crea condiții obiective și reale participanților la proces pentru realizarea drepturilor sale procedurale și în baza probelor pertinente administrate, raportate la legea materială ce guvernează raportul juridic litigios, să emită o hotărâre legală și întemeiată.

Din considerentele menționate și având în vedere că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2016, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată ”Autofraht Trans”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2016, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către societatea cu răspundere limitată ”Autofraht Trans”, cu restituirea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari